

LowTEMP2.0

Zemas temperatūras ēku apkures sistēmas

tehniskā ieviešana un uzstādīšana

Dr.sc.ing. Vladimirs Kirsanovs, Rīgas Tehniskā universitāte

LowTEMP2.0

1. Tehniskais ievads

Vispārējā funkcija

Apkures sistēmas un siltuma sadale

Tehniskais ievads

Apkures sistēmu vispārējā funkcija

- Ēkas nodrošināšana ar siltumu, izmantojot dažādas sistēmas (sistēma ar siltumsūkni; centrālā apkures sistēma)
- Siltuma sadale un regulēšana ēkā
- Pastāvīga un balansēta temperatūra ar ieguvumiem veselībai (bez no pelējuma, gaisa cirkulācija)
- Komfortabla vide

Tehniskais ievads

Siltuma sadale

- Lai piekļūtu siltuma / enerģijas avotam, ēkā ir uzstādīts siltummezgls
- Siltumnesējs nogādā siltumu uz sadali, kur notiek kontrole un regulēšana
- No siltummezgla siltums tiek sadalīts telpās uzstādītiem sildītājiem, kas pēc tam nodrošina vajadzīgo istabas temperatūru

Tehniskais ievads

Sistēmas temperatūra

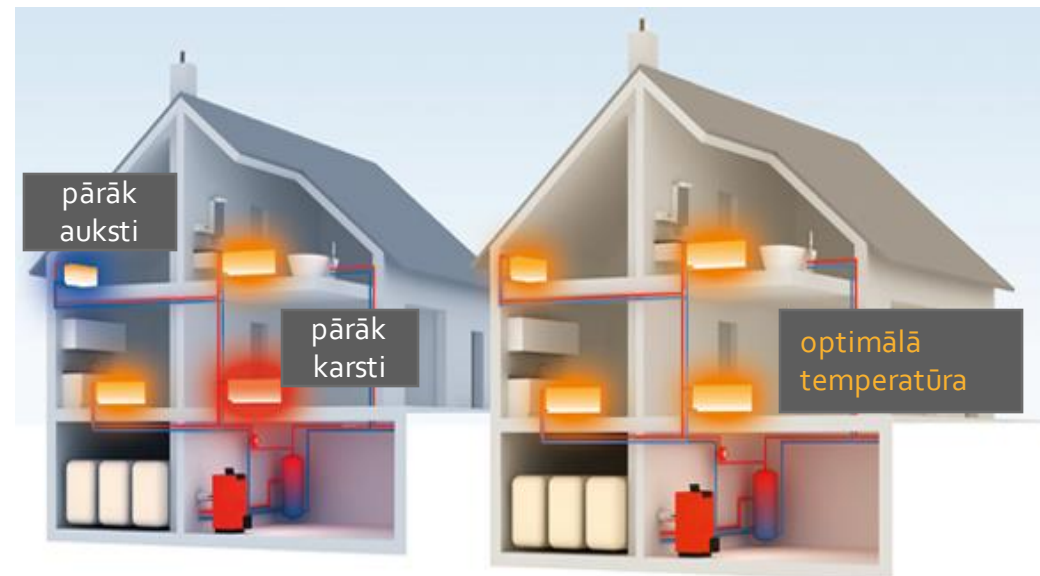
- Daudzas apkures sistēmas, īpaši vecās ēkās, darbojas ar 70 grādiem un vairāk. Sistemam ir vislielākie siltuma zudumi
- Kondensācijas katlu sistēmu (ar karstā ūdens sagatavošanu) temperatūra ir 60/45 grādi
- Zemas temperatūras apkures sistēmām nepieciešams tikai 35-45 °C, tas nozīmē, ka tām nepieciešama mazāka enerģijas padeve un mazāks saražotais CO₂ daudzums

90/70°C (75/65°C)	60/45°C	35/45°C
Vecās ēkas	Kondensācijas katlu sistēmas	Grīdas apsilde

Tehniskais ievads

Siltuma sadale

- Eksistē vairāki tehniskie risinājumi
- Tas nodrošina, ka siltuma raidītāja sadalījums ir vienmērīgs un kontrolējams
- Bez šīs regulēšanas enerģiju var zaudēt, pārkaršējot dažas telpas, lai pienācīgi apsildītu citas
- Spiediena pretestība un plūsmas ātrumi ir iestatīti apkures sistēmā tā, lai katrs patērētājs sasniegtu vēlamo veikspēju

Attēls 1: Siltuma sadale, avots: <https://www.intelligent-heizen.info/heizung-optimieren/hydraulischer-abgleich/>

LowTEMP2.0

2. Dažādi sildītāji

Radiatori

Grīdas apsilde

Ēkas konstrukcijas termiskā aktivizēšana

Griestu apkures dēļi

Dažādi sildītāji

Parasti tiek nošķirti 3 dažādi sildītāju veidi:

- **Radiatori:** bez konvekcijas nodrošina ievērojamu daļu no siltuma kā starojumu (sekciju radiatoru, paneļu radiatoru)
- **Konvektori:** siltums tiek izdalīts gandrīz tikai ar konvekciju (piemēram, ventilatora spoles)
- **Virsmas apkures sistēmas:** siltumu izstaro gandrīz tikai starojums (grīdas apsilde, griestu starojuma apsilde)

Dažādi sildītāji

Radiatori

- Radiatori ir visizplatītākie sildītāji, un tie parasti tiek izvietoti apkures lokā
- Viņi vislabāk darbojas nelielu telpu apsildīšanai, padarot tos populārus mājokļiem un birojiem
- Uzstādīšana ir vienkārša, un milzīgā pieprasījuma dēļ ir pieejamas daudzas lētas iespējas
- Radiatorus var efektīvi apvienot ar kondensācijas katliem vai siltumsūkņu sistēmām

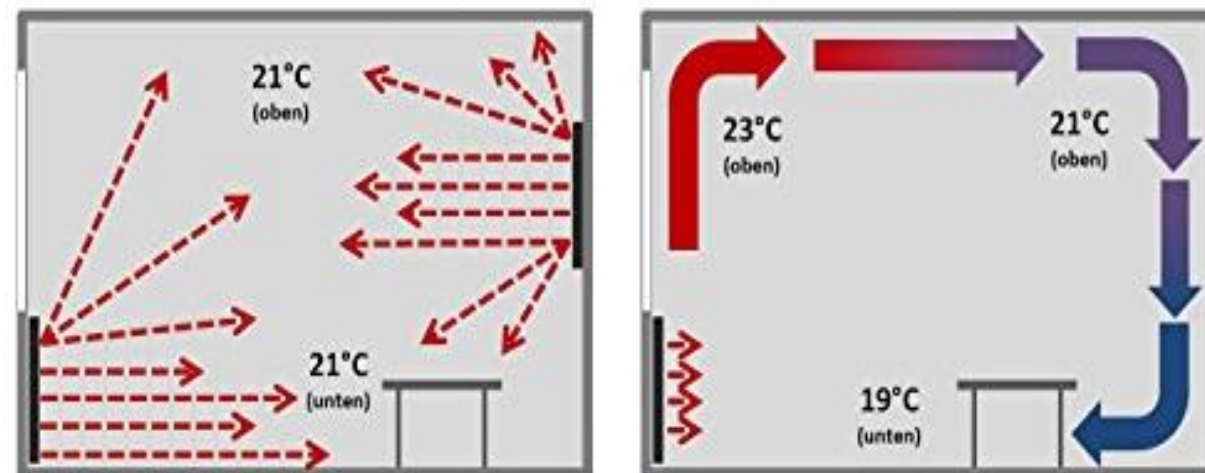

Attēls 2: Dažādi radiatori, avots: Viessmann

Dažādi sildītāji

Radiatori darbojas vai nu ar konvekciju, vai ar starojumu, kas ir jaunāka tehnoloģija.

- Konvekcija pārvieto karsto gaisu apkārt
  - Tas nevar sasniegt visus istabas stūrus
  - Putekļi noved pie sausas sajūtas
  - Mazāk ērti un efektīvi
- Radiācija noved pie vienmērīgākas siltuma sadales
  - Nepieciešams mazāk enerģijas
  - Parasti ērtāks klimats

Avots 3: Infrasarkanais radiators kreisajā pusē, konvekcijas radiators labajā pusē, avots: Heizkoerper-profi.de

Dažādi sildītāji

Zemas temperatūras radiators

- Raksturo **zemas plūsmas temperatūras** (45°C) un **plakanas un lielas** platības radiatorus (siltuma starojumu).
- Potenciāls primāras enerģijas ietaupījums līdz 25 procentiem, salīdzinot ar tradicionālajiem radiatoriem.
- Īss iesildīšanās laiks, kā arī ātra reakcija, ieslēdzot un izslēdzot.

Attēls 4: Zemas temperatūras radiators, avots : www.haus.de

Dažādi sildītāji

Grīdas apsilde

- Grīdas apkure ir zemas temperatūras sildītājs un ļoti energoefektīvs
- Sistēma labi darbojas ar siltumsūkņu sistēmām, tā var darboties ar atjaunojamiem enerģijas avotiem
- Vienmērīgs siltā gaisa sadalījums rada komfortablu telpas klimatu
- Grīdas apsildi var integrēt gan mitrā, gan sausā klājumā

Attēls 5: Grīdas apsildes paklāji ar caurulēm, avots: © ZEBAU GmbH

Dažādi sildītāji

Grīdas apsilde

- Grīdas apkure darbojas ar siltu ūdeni
- Iespējama atklātas grīdas plānošana, jo sistēma ir integrēta grīdā
- Caurules ir viegli uzstādāmas, bet tām ir grūti piekļūt, kad grīda ir pabeigta
  - Tas rada lielas uzturēšanas izmaksas
- Katrā telpā ir savs apkures loks, lai optimizētu temperatūru
- Visas cilpas ir savienotas caur apkures loku sadalītāju, kas regulē sistēmu

Avots 6: Grīdas apkures loku sadalītājs, avots: © ZEBAU GmbH

Dažādi sildītāji

Grīdas apsilde – sausas konstrukcijas

- Sausās klona plāksnes tiek uzliktas virs sistēmas plāksnes, kurā ievietotas apkures caurules.
- Grīda: līdzena, sausa un tīra.
- Maksimāla pieļaujama temperatūra 45 °C

Attēls 7: Sausa konstrukcija, avots: quicktherm-fußbodenheizung.de

Dažādi sildītāji

Grīdas apsilde – slapjas konstrukcijas

- Visai virsmai jābūt noslēgtai bez atstarpēm
- Nepārtraukta darba temperatūra nedrīkst pārsniegt 55 - 45 °C
- Ierobežojumi uz cauruļu savienojumiem

Avots 8: slapja konstrukcija, avots: www.baulinks.de

Dažādi sildītāji

Uzstādīšana un shēmas

Gliemezis:

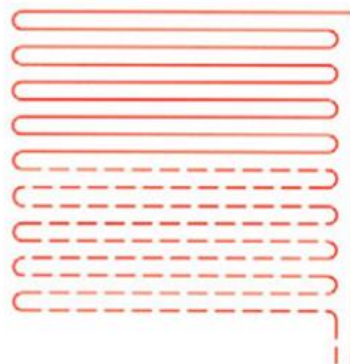
- izsekošanas sistēma
- cauruļu atbalsta paklājs

Attēls 9: Gliemezis, avots: rehau

Vienkāršs līkums:

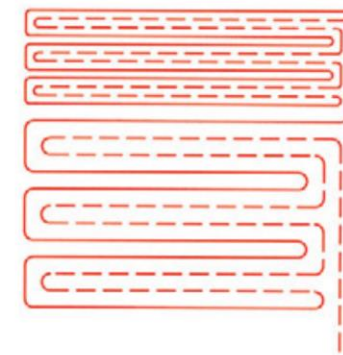
- izsekošanas sistēma
- cauruļu atbalsta paklājs
- sausa sistēma
- pamatplāksne
- renovācijas sistēma

Attēls 10: Vienkāršs līkums, avots: rehau

Divkāršs līkums:

- izsekošanas sistēma
- cauruļu atbalsta paklājs
- renovācijas sistēma

Attēls 11: Divkāršs līkums, avots: rehau

Dažādi sildītāji

Sienu apkures sistēmas

- Tie nav ievietoti betonā, bet piestiprināti ārējās sienas iekšpusē (pievienojamās sistēmas).
- Parasti ir redzamas siltuma nesēja caurules.
- Cauruļu ieguldīšanas stāvokli var mainīt bez īpaša papildu darba.

Avots 12: sienas apkures sistēmas, avots: Rehau

Dažādi sildītāji

Ēkas konstrukcijas termiskā aktivizēšana

- Ēkas konstrukcijas termiskā aktivizēšana ir pasīva sistēma
- Aktīvie komponenti satur caurules iekšpusē dažādās konstrukcijās: grīdās, sienas, griestos, betona caurulēs
- Tas atbalsta temperatūras uzkrāšanās dabisko efektu, veidojot masu (ēkas masas inerces izmantošana)

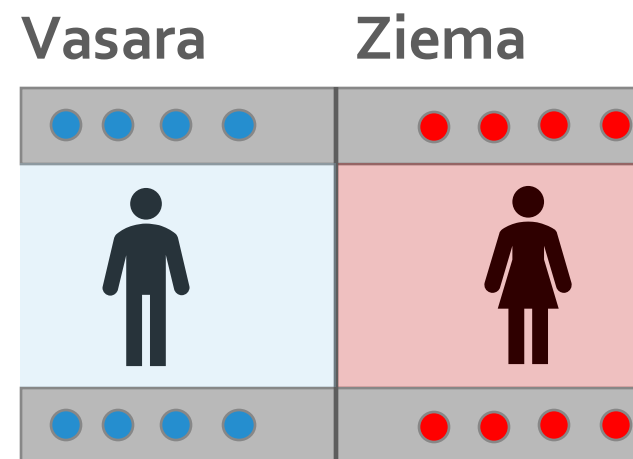
Avots 13: grīdas apsildes ierīkošana betonā (siltuma komponentu aktivizēšana), avots: beton-campus.de

Dažādi sildītāji

Ēkas konstrukcijas termiskā aktivācija

Pasīvais atbalsts bez ieguldījuma ietaupa enerģiju un naudu

- Šī sistēma ir piemērota arī dzesēšanai vasarā
- Reakcijas laiks ir ļoti lēns
  - Tas ir tikai papildinājums citiem sildītājiem, un tas nevar stāvēt pats par sevi

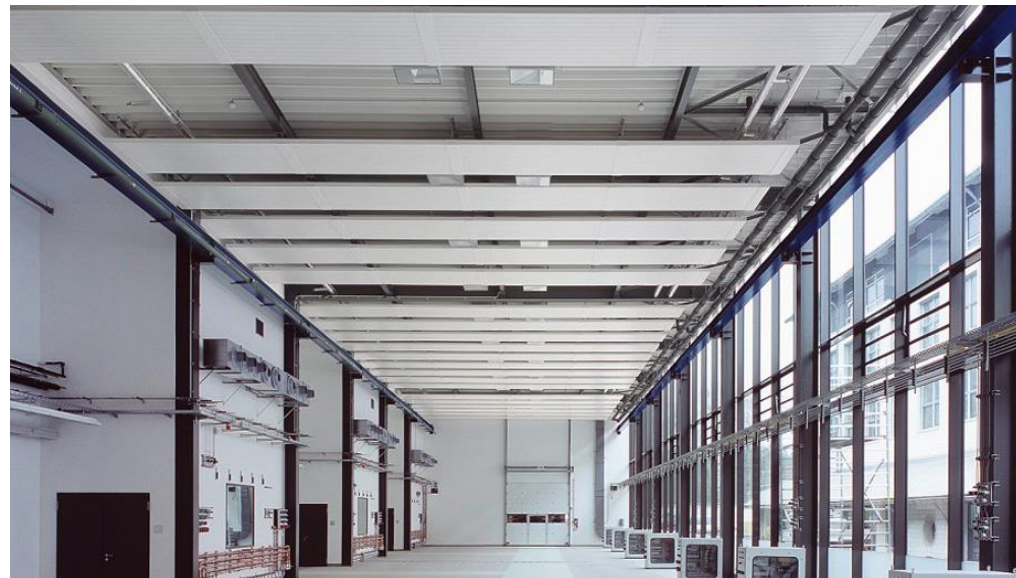

Avots 14: termiskās aktivācijas koncepcija, avots: ZEBAU GmbH

Dažādi sildītāji

Apkures griestu paneļi

- Apsilde ar griestu paneļiem ir laba iespēja lielām / augstām telpām, piemēram, rūpniecības zālēm, sporta zālēm, slimnīcām un citām
- Viņi darbojas ar starojumu un silda sienas, grīdas, priekšmetus, kā arī gaisu
- Paneļi ir viegli uzstādāmi un kopjami, tie atstāj vietu uz grīdas
- Jāņem vērā citi griestu komponenti, piemēram, apgaismojums vai ventilācija

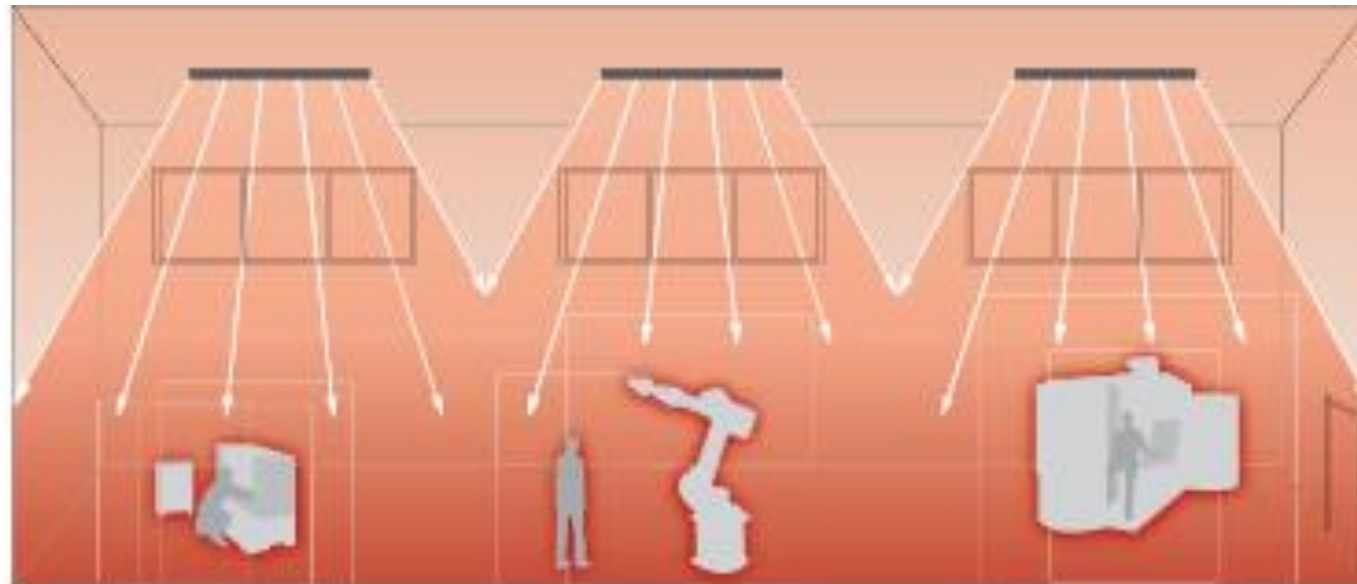

Avots 15: griestu apkures paneļi zālē, avots: Frenger UK

Dažādi sildītāji

Apkures griestu paneļi

- Griestu paneļus ir iespējams izmantot arī dzesēšanai
- Vienmērīgs sadalījums rada komfortablu sajūtu
- Ļoti efektīvs risinājums grūti pieejamām sildāmām vietām

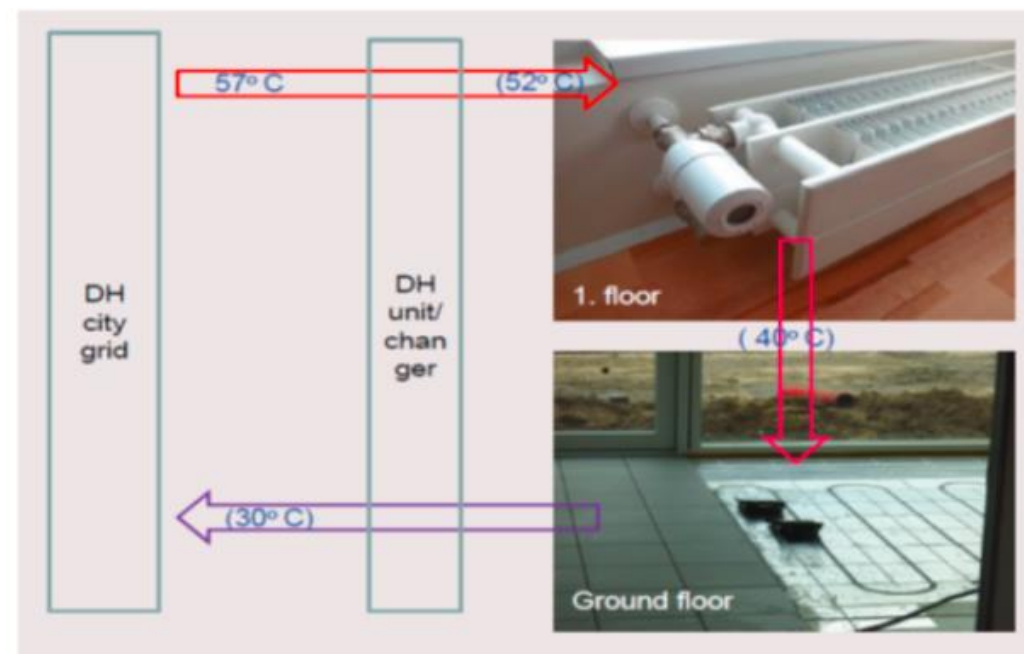
Attēls 16: Griestu apkures paneļi starojums, avots: Arbonia (2018)

Dažādi sildītāji

Pilot-projekts Albertslund, Dānija

Koncepts:

- Kompleksa renovācija, ieskaitot:
  - Jumta, sienu un pagraba siltināšana
- Grīdas apkures sistēmas ar papildus jaunu radiatoru (divu vai trīs slāņu LT radiatori) ar ventilatoriem
- LTDH sistēma, kas piegādā siltumnesēju ar 57 °C temperatūru

Attēls 17: Albertslund Kommune, avots: Housing department, Dānija

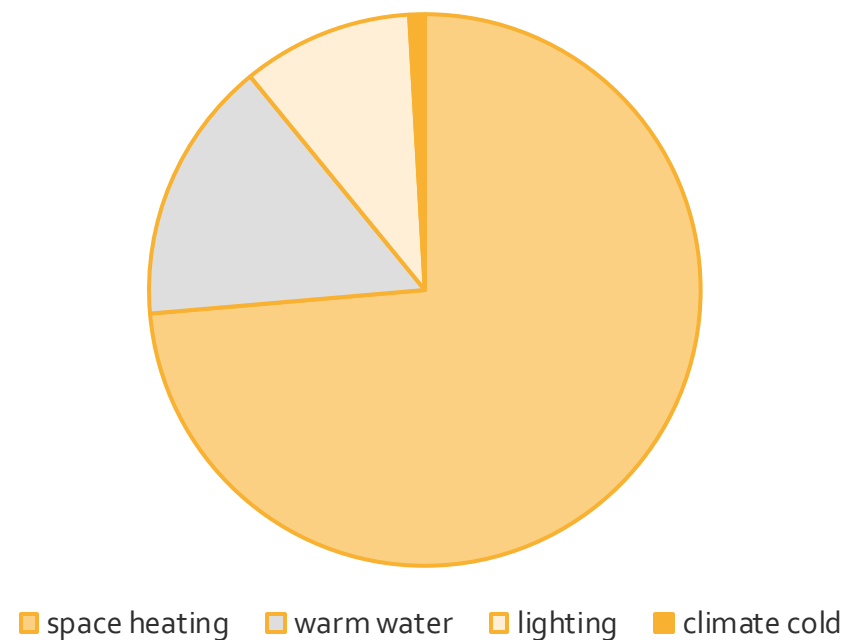
LowTEMP2.0

3. Secinājumi

Secinājumi

- **Kopumā:** Paneļu apkures sistēma dod svarīgu ieguldījumu ēku efektīvā apsildē, un to var uzstādīt uz dažādām virsmām
- Labākais risinājums privātām ēkām ir grīdas apsilde
- Labas iespējas uzņēmējdarbībai, rūpniecībai, sabiedriskām vietām ir griestu apkures dēļiem
- Atbalsts šīm sistēmām var būt svarīgs aspekts

Enerģijas galapatēriņa ēkas 2015

Attēls. 20: Enerģijas patēriņa ēkas 2015. gadā Vācijā, avots: dena report

LowTEMP2.0

Kontaktinformācija

ZEBAU GmbH

Enerģētikas, celtniecības, arhitektūras un
vides centrs

Jan Gerbitz
Andreas Brossette
Merle Petersen

Große Elbstraße 146
22767 Hamburga
Vācija

E-pasts: info@zebau.de
Tālrunis: +49 40 - 380 384 - 0
www.zebau.de

Pielāgoja / moduli tulkoja:

Rīgas Tehniskā Universitāte

Elektrotehnikas un vides inženierzinātņu fakultāte
Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūts

Dagnija Blumberga, Professore
Francesko Romagnoli, Profesors
Dzintars Jaunzems, Docents
Ieva Pakere, Docente
Vladimirs Kirsanovs, Docents

Āzenes iela 12/1-609
1048 Rīga
Latvija

E-pasts: vladimirs.kirsanovs@rtu.lv
Tālrunis: +371 67089943
www.rtu.lv, www.videszinatne.lv
www.lowtemp.eu